SVRČINOVSKÝ spravodaj

NOVEMBER 2005
Cena 5 Sk
Výťažok z predaja poslúži svrčinovským deťom

3/05

Milí spoluobčania, všetkým Vám mladým, starým, deťom prajem do roku 2006 veľa zdravia, šťastia a hlavne porozumenia medzi sebou. Rok 2005 bol zase rokom mnohých zmien. Pre niekoho bol šťastný a úspešný, pre niekoho zase smutný a neprajný. Veríme spoločne, že ten budúci bude mať také dni, aké si ich sami pripravíme. Prajem Vám aby tých pekných a spokojných dní bolo viac ako tých zlých a smutných, lebo aj tie sú súčasťou života.

Nech počas Vianočných sviatkov vo vašich rodinách a celej našej obci prevláda láska a úcta.

Marta Cyprichová
starostka obce

Nový Dom smútku vo Svrčinovci

Na sviatok Všetkých svätých starostka obce Marta Cyprichová spolu so správcom farnosti, členmi Obecného zastupiteľstva Svrčinovec a desiatkami prítomných obyvateľov obce slávnostne odovzdali do používania novopostavený dom smútku. S jeho stavbou sa začalo v roku 2001, projektová dokumentácia bola zhotovená o dva roky skôr. Stavbu, ktorej rozpočet si možno pozrieť na 3. strane Spravodaja, financovala obec výlučne zo svojho rozpočtu. Hoci si obyvatelia obce želajú čo najmenšie využitie tejto ustanovizne, jeho výstavba bola nevyhnutná.

Poďakovanie patrí poslancom OZ, ktorí podporili tento projekt, autorom projektovej dokumentácie, dodávateľským firmám, pracovníkom verejno-prospešných prác, ktorí v hojnej miere na stavbe pomáhali, aj všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom priložili ruku k dielu. Modlitba zase pomôže tým, ktorí sa výstavby zúčastnili a už, žiaľ, nie sú medzi nami.

Mária Ščuryová

Z programu Obecného zastupiteľstva dňa 9. 11. 2005

Ďakujeme za reprezentáciu obce:

Udelenie - ceny obce a starostky za rok 2005 p. Jozefovi Kobělušovi Svrčinovec č. 562 za reprezentáciu obce v oblasti ľudovej tvorivosti a p. Františkovi Cyprichovi, Svrčinovec č. 246, za spoluprácu s obcou pri budovaní stavby domu smútku a za odborné plnenie povinnosti pri ochrane a údržbe techniky DHZ vo Svrčinovci.

Schvaľovanie príspevkov a plánov činnosti príspevkovým, rozpočtovým organizáciam obce a iným organizáciam v obci na rok 2006.

Zaujímavosti z Obecného zastupiteľstva:

- nebolo schválené poslancami OZ rozširovanie Obecného rozhlasu a verejného osvetlenia v roku 2006
- bol schválený rozpočet na zimnú údržbu obecných komunikácii vo výške 155.000,- Sk.
- boli schválené správne poplatky za používanie budovy Domu smútku.

Poznámka: Uznesenia k prijímaným bodom aj s prehľadom hlasovania poslancov OZ sú zverejnené na Obecnom úrade do 14.12. 2005

- na dofinancovanie Materskej školy oproti pôvodnému rozpočtu na rok 2005, ktorý bol vo výške 1. 779 000,- Sk obec musí ešte nájsť 850.000,- Sk pre rok 2005. Pre rok 2006 bol schválený príspevok pre Materskú školu vo výške 3.405.000,-Sk, celkový rozpočet na činnosť MŠ je však vo výške 3.754.000,- Sk. 349.000,- Sk tvoria vlastné príjmy Materskej školy.
- Príspevok pre TJ Beskyd na rok 2006 bol schválený vo výške 250.000,- Sk.
- Príspevok pre DHZ bol schválený vo výške 135.000,- Sk pre rok 2006.
- Príspevok pre Školskú družinu pri ZŠ bol schválený vo výške 455.000,- Sk. Celkový rozpočet na rok 2006 je 530.000,- Sk, vlastné príjmy - 75.000,- Sk.
- Príspevok pre Školskú jedáleň Základnej školy bol schválený vo výške 625.000,- Sk

Celkový rozpočet 933.000,- Sk, vlastné príjmy - 308.000,- Sk. Kapitálové výdavky pre ZŠ - 300.000,- Sk

(pokračovanie na 2.strane)

(dokončenie z 1. strany - Zo zasadnutia Obecného zastupiteľstva Svrčinovec)

Iné postrehy zo zasadania:

- vyjadrenie poslancov (niektorých) OZ, že práca starostky sa nemôže porovnávať s funkciou riaditeľa školy, lebo riaditeľ má väčšiu zodpovednosť a viac práce ako starostka, preto si on zaslúži príplatok a ona nie. (Pozn. starostka má plat iba podľa zákona).

- návrh poslanca p. Zvardoňa na zníženie rozpočtu pre kultúrne a športové akcie na rok 2006, lebo to obec nepotrebuje. / po výzve starostky, aby konkretizoval, ktoré akcie nebudeme robiť pre ľudí, to znamená napr. Deň matiek, Deň dôchodcov, Futbalový turnaj o pohár starostky, Mikuláš pre deti.., náklady na činnosť folklorného krúžku,? .... bol rozpočet ponechaný vo výške 100.000,- Sk

Starostka informovala poslancov OZ, že v roku 2006 musíme z obecného rozpočtu vyčleniť ešte viac finančných prostriedkov pre školstvo z dôvodu zvyšovania platov (valorizácia) pracovníkov verejnej správy roku 2006.

Riaditeľ Služobytu p. Kupka informoval, že zimná údržba v roku 2005 stála obec 274.000,- Sk.

Územný plán obce

Je záväzný dokument obce v jej územnom rozvoji. Jeho súčasťou je textová a mapová časť. V textovej sa analyzuje súčasný stav a popisuje možný rozvoj. V mapovej sú návrhy a výhľady pre rozvoj obce, to znamená kde je možné rozšíriť výstavbu rodinných domov, polyfunkčných objektov, priemyslu, športu... Územný plán má tri fázy. Prvá je analýza súčasného stavu, druhá je koncept a tretia je návrh. Každá z troch fáz môže byť pripomienkovaná občanmi a dotknutými orgánmi. Orgány štátnej správy sú oficiálne oslovené listom, aby podali svoje vyjadrenie a občanom sa Územný plán vyvesí na verejnom prístupnom mieste 60 dní. Po schválení Obecným zastupiteľstvom sa stáva záväzným dokumentom obce.

Fiškálna decentralizácia

Od roku 2005 je financovanie obcí zo štátneho rozpočtu zmenené t. z. (fiškálna decentralizácia). „Z. 564/04 o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve". Tento zákon upravuje rozdelenie výnosu dane pre obce a VÚC. Výnos dane pre obce v príslušnom rozpočtovom roku je príjmom obcí vo výške 70,3%. Pre VÚC je 23,5% a zvyšok ide pre štát. Výnos dane obciam prerozdeľuje príslušný daňový úrad, podľa počtu obyvateľov a určených koeficientov. Štátne školstvo v správe obce ako zriaďovateľa financuje štát, t.j. u nás Základná škola. Ostatné školstvo, t.j. (prenesené kompetencie obce) originálne školstvo financuje obec zo svojho rozpočtu, to je u nás: Školská družina, Školská jedáleň-ZŠ, Školská jedáleň-MŠ a Materská škola.

Fiškálna decentralizácia znamená, že štát dá obciam peniaze na základe koeficienta a počtu obyvateľov na všetko a obec (poslanci OZ) rozdelia peniaze na celý chod obce včetne originálneho školstva: to znamená., že štát neurčuje už koľko na MŠ, ŠKD, ŠJ, opatrovateľskú službu, cesty... ale z jedného balíka rozdeľujú financie výlučne poslanci OZ.

Zloženie rozpočtu obce (príklad rok 2005)

Príjem od štátu na originálne činnosti obce

23% podľa počtu obyvateľov s trvalým pobytom prepočítaný koeficientom nadmorskej výšky stredu obce

32% podľa koeficientu veľkosti obce

40% podľa počtu detí v zariadeniach a prepočte koeficientom

5% podľa počtu obyvateľov obce, ktorí dovŕšili vek 62 rokov s trvalým pobytom v obci

1. Spolu príjem od štátu na činnosť celej samosprávy na originálne aj štátne (prenesené) kompetencie je 24.000.000,- Sk, z toho Základná škola 10.000.000,- , originálne školstvo 4.000.000,- Sk.
2. Vlastné príjmy od občanov obce
   1. 000.000,- dane a poplatky

Spolu rozpočet obce na rok 2005 od štátu + od občanov: 25 000 000,- Sk z toho školstvo 14.000.000,- Sk.

Rozpočet na rok 2006 bude zverejnený na úradnej tabuli a v budove OÚ po celý rok, ako aj vo Svrčinovskom spravodaji.

OZNAM REGIONÁLNEJ VETERINÁRNEJ A POTRAVINOVEJ SPRÁVY V ČADCI

Na základe § 6 ods. 5 a § 32 ods. 1 písm. c) zákona č. 488/2002 Z.z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vyhlasujem mimoriadne núdzové opatrenie a s platnosťou a účinnosťou od vyhlásenia a až do odvolania bolo nariadené:

1. **zákaz konania zvodov hydiny a ostatných vtákov, resp. sústreďovania hydiny a ostatných vtákov rôznych vlastníkov/držiteľov, najmä výstav, trhov, prehliadok, výkonnostných skúšok a chovateľských súťaží. Týmto sa taktiež pozastavuje platnosť veterinárnych podmienok už vydaných orgánmi veterinárnej správy pre usporiadanie týchto zvodov.**
2. **zákaz konania súťaží poštových holubov s medzinárodnou účasťou na území Slovenskej republiky a účasť poštových holubov vlastníkov/držiteľov zo Slovenskej republiky na súťažiach v zahraničí.**

Uvedené opatrenia sa nariaďujú na základe rozšírenia vysokopatogénneho kmeňa aviárnej influenzy na území Európy a ochrany štátneho územia Slovenskej republiky pred zavlečením tejto choroby.

Uvedené príčiny môžu predstavovať vážne nebezpečenstvo pre zdravie ľudí a preto hlavný veterinárny lekár Slovenskej republiky nariadil uvedené dočasné opatrenia.

Prof.MVDr. Jozef Bíreš, DrSC.
hlavný veterinárny lekár SR

Regionálna veterinárna a potravinová správa Čadca Vás žiada o dodržanie mimoriadnych núdzových opatrení. V prípadoch ich porušenia sa vystavujete sankčným postihom v zmysle zákona č. 488/2002 Z.z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene niektorých zákonov znení neskorších predpisov.

MVDr. Jana Ščuryová
riaditeľka RVPS Čadca

INFORMÁCIE PRE RODIČOV K FINANCOVANIU ORIGINÁLNYCH ČINNOSTÍ V ŠKOLSTVE A PRENESENÝCH KOMPETENCIÍ V ŠKOLSTVE

Obecný úrad vo Svrčinovci odbor školstva a starostka zistili skutočnosť, že občania a rodičia detí navštevujúce školské zariadenia sú nedostatočne informovaní o spôsobe financovania školstva a služieb v školstve v zmysle novej platnej legislatívy a fiškálnej decentralizácie. Z tohto dôvodu pristupujeme k tejto forme podania adekvátnych informácii zo strany Obecného úradu vo Svrčinovci.

O činnosti školy a školských zariadení sú povinní poskytnúť informácie rodičom riaditelia, a to na odbornej úrovni.

V prípade, že riaditelia škôl a školských zariadení Vám nepodajú adekvátne informácie môžete sa obrátiť na Obecný úrad - odbor školstva alebo na starostku obce.

Marta Cyprichová
starostka obce

ŠKOLSTVO: Z. 596/03 Zb. - FINANCOVANIE: 597/03 Zb.

MŠ SR (ministerstvo školstva)
Prenesené komptencie (ZŠ)
financuje v plnom rozsahu štát, a to
výchovno vyučovací proces, mzdy,
odvody a bežné náklady
kapitálové výdavky na opravy budovy

MF SR (ministerstvo financií)
Originálne činnosti (služba občanom)
financuje obec z vlastného obecného rozpočtu
+ príspevok od rodičov (podľa Vyhlášky)
+ iné zdroje (sponzori, vzdelávacie poukazy, podnikanie...

Materská škola
Školská jedáleň pri ZŠ
Školská družina
Školská jedáleň pri MŠ
Tieto školské zariadenia nepatria do školstva a ani ich nespravuje MŠ SR

V zmysle Zákona 369/90 Zb., 522/03 Zb., 596/03 Zb., 597/03 Zb. a inej platnej legislatívy je zriaďovateľom školy a školských zariadení obec.

OBEC je zriaďovateľom:

Základná škola (právny subjekt) - rozpočtová org. obce
Materská škola (právny subjekt) - rozpočtová org. Obce
ŠJ pri ZŠ - spravuje ZŠ

ŠKD pri ZŠ - spravuje ZŠ
ŠJ pri MŠ - spravuje MŠ

Zariadenia riadia riaditelia, ktorí sú menovaní do funkcie starostkou obce na základe výberového konania, Z. 522/03, 396/90, 596/03 Zb. a následnej platnej právnej legislatívy.
Riaditelia, pedagogickí pracovníci a zamestnanci školy a školských zariadení sú pracovníkmi obce Svrčinovec. Za činnosť zodpovedajú obci a riaditelia starostke.

Finančná analýza stavby Domu smútku Svrčinovec

Projekt:	1993
Stavebné povolenie:	1999
Začatie stavby:	2001
Kolaudácia budovy bez okolia:	2005
Audit na budovu:	2004

Rozpočet (pôvodný)
k projektu z roku 1993: **1.985.000,-Sk**

Preinvestované finančné prostriedky od roku 2001 (začatie stavby):

r. 2001: 238.171,-Sk
r. 2002: 1.486.122,-Sk
r. 2003: 798.534,-Sk
r. 2004: 217.545,-Sk
r. 2005: 920.000,-Sk
SPOLU: 3.660.372,-Sk

Návrh FP na dokončenie exteriéru a okolia DS na rok 2006

Položenie dlažby: 480.000,-Sk
Odkanalizovanie: 86.000,-Sk
Výsadba zelene: 30.000,-Sk
Umiestnenie VOK: 20.000,-Sk
Parkovisko: 80.000,-Sk
Oplotenie: 150.000,-Sk

SPOLU: 846.000,-Sk

REKAPITULÁCIA:

Preinvestované: 3.660.372,-Sk
Investície na dokončenie: 846.000,-Sk

SPOLU: 4.506.372,-Sk

Rozhovor so starostkou obce Martou Cyprichovou

„Je nutné aby o našich samosprávach rozhodovali kompetentní."

1. Čo Vás v poslednom čase potešilo a naopak zarmútilo?

Potešilo ma to, že mi niektorí občania poďakovali za akcie, ktoré pre Vás všetkých pripravujeme. A čo ma zarmútilo, práve to, že niektorí občania stále nechcú pochopiť, že je situácia v štáte zmenená, že prechádzame zmenami hlavne v konštituovaní samosprávy a jej právomoci a činnosti. Je smutné a trápi ma, že tí ktorí vždy „šomrali, šomrú aj budú" neprídu a neporozprávajú sa o tom čo ich konkrétne zaujíma.

2. Čo máte a nemáte radi?

Čo mám rada? Asi to, keď vidím, že sú ľudia ktorí fandia mne aj zastupiteľstvu, ocenia našu prácu a sú ochotní zapojiť sa do verejného života.

Čo nemám rada? Anonymy, ohováranie, nespravodlivosť, neúctu voči okoliu a hlavne závisť a ľudskú hlúposť.

3. Ktoré ľudské vlastnosti si najviac ceníte?

Najviac si vážim u ľudí úprimnosť, spravodlivosť a uznanie.

4. Ktorý človek je pre vás vzorom?

Pre mňa sú vzorom určite moji rodičia.

5. Ako trávite voľný čas?

Svoj voľný čas som trávila hlavne pri stavbe rodinného domu. V súčasnej dobe ma zamestnávajú bežné práce v domácnosti, rôzne iné aktivity týkajúce sa mojej funkcie, veľa voľného času neostáva.

6. Čo je vašim životným mottom?

Žiť čestne a byť spravodlivá voči všetkým bez rozdielu a bojovať iba svojou prácou proti závistlivým a neprajným ľuďom.

7. Otázka ku kandidátke do VÚC

Asi na začiatok je potrebné povedať, že VÚC - Vyšší územný celok je inštitúcia, pre nás je to sídlo v Žiline, ktorá zastrešuje samosprávny výkon kraja. Nahrádza bývalé Krajské štátne úrady. V poslednom období získali VÚC veľké právomoci pri prerozdeľovaní finančných prostriedkov pre obce a správu bývalých štátnych povinnosti, napr. stredné školstvo, budovanie ciest II. III. triedy, zdravotníctvo, sociálne služby, domovy dôchodcov..., vyhodnocovanie projektov EÚ pre obce a mnohé iné. V mesiaci október/05 ma oslovili zástupcovia koalície strán SF a SZ z okresu Čadca, aby som kandidovala na kandidátke za túto koalíciu ako nestranícky kandidát. Ich dôvera a argumenty, že do radov poslancov VÚC, ktorí rozhodujú o finančných prostriedkov pre obce a mestá je potrebné získať aj ľudí z komunálnej samosprávy. Z mojich skúseností za posledné tri roky v spolupráci s VÚC, môžem potvrdiť, že je nutné aby o našich samosprávach rozhodovali aj kompetentní. Preto som na kandidátke za poslankyňu VÚC Žilinského kraja.

8. Ako hodnotíte spoluprácu a činnosť občanov s Obecným úradom?

Spoluprácu občanov s OÚ a samosprávou hodnotím dobre. Čo znamená dobre? Asi to, že občania sledujú dianie v štáte a našej spoločnosti, sledujú zmeny ktoré prebiehajú a dotýkajú sa aj našej obce. Veľa ľudí je ochotná spolupracovať so samosprávou, pretože to tak má byť.

Musím hodnotiť hlavne spoluprácu aj na úrovni ostatných úradov (Farský úrad) a organizácii v obci. Programom informovanosti ako aj osobne sa stále snažím zapojiť do verejného života aj tých ostatných.

Aké máte plány do budúcnosti v súvislosti s chodom obce a aktivitami v nej?

Plány? Tie by boli veľké keby boli peniaze! To je veta, ktorú povie každý z nás. Ale je umenie, aby sme vedeli z toho mála hospodáriť, čo majú obce, ak nechceme úplne zaťažiť finančne občanov. Zákon ukladá obciam aby si potrebné finančné prostriedky zabezpečili výberom daní a poplatkov v plnej výške od občanov obce. Ale je toto umenie? Preto sa snažím so svojimi kolegami na Obecnom úrade pripravovať rôzne projekty pre EÚ na získanie finančných prostriedkov. Mám ale pocit, že pokiaľ sa nezmení systém vyhodnocovania projektov na Slovensku, Kysuce toho veľa nedostanú. V budúcom roku by som chcela dosiahnuť:

- Dobudovanie okolia Domu smútku a realizáciu nového cintorína.
- Zabezpečiť finančné prostriedky na havarijne stavy školských budov (ktoré sme prevzali od štátu v dezolátnom stave).
- Zabezpečiť dostatok finančných prostriedkov, chod školy, školskej jedálne, materskej školy, aby sme nemuseli tieto zariadenia rušiť.
- Získať časť z komplexu budov colnice na vybudovanie penziónu pre starých ľudí.
- Zabezpečiť kvalitnú sociálnu politiku pre sociálne slabých a starých.
- Zabezpečovať systém kontrol v teréne pri veľkých štátnych stavbách, ako diaľnica, odkanalizovanie Horných Kysuc, diaľnica ...bolo by toho ešte veľmi veľa ale samozrejme všetko závisí iba od finančných možností, ktoré sú dosť oklieštené.

10. Čo by ste chceli zmeniť v obci?

Čo by som chcela zmeniť, asi myslenie niektorých občanov, pretože už nežijeme ani v socializme ani v 19 storočí. Zmeny idú do popredia veľmi rýchlo, a to čo platilo včera už neplatí dnes. Samozrejme je ťažko zmeniť všetko ihneď, tak ako by to malo byť, napr. v školstve ale verím, že postupne a s poriadnou dávkou trpezlivosti sa to spoločne podarí.

Rozhovor pripravil Juraj Strýček

Rozhovor so so správcom farnosti Miroslavom Janasom

„Čo chceš, aby ti iní robili, rob ty im!“

1. Čo Vás v poslednom čase potešilo a naopak zarmútilo?

Čo ma potešilo? Asi najviac ma potešili niektorí birmovanci (mládež, ktorá sa pripravuje na birmovku). Pred týždňom som začal osobné rozhovory s týmito mladými ľuďmi a v mnohých prípadoch som sa veľmi povzbudil a potešil. Mohol som aj v tejto dobe znovu pocítiť elán a nasadenie, ktoré je vlastné hlavne mladým ľuďom, ktorí pochopili, že ide o niečo veľké. A tým príprava na birmovku určite je.

Čo ma zarmútilo? Je to zvláštne. Tá istá skupina ľudí, teda mládež, ktorá sa pripravuje k prijatiu sviatosti birmovania je mojou radosťou i smútkom. Úprimní a nadšení jedinci ma tešia a povzbudzujú a tí druhí ma trápia.

2. Čo máte a nemáte radi?

Táto otázka je a nesmierne široká. Neviem, či sa týka jedla, alebo vecí a vzťahov, ktoré má obklopujú. Aby som si uľahčil situáciu, tak orientujem odpoveď na jedlo. Moje obľúbené jedlo sú bryndzové halušky so slaninkou a špagety na rôzny spôsob. Samozrejme nepohrdnem ani rôznymi mäsitými jedlami. Čo nemám rád? To sú jedlá s červenou paprikou. Mám na papriku alergiu a tak to nie je vec vkusu, ale pocitu.

3. Ktoré ľudské vlastnosti si najviac ceníte?

Najviac si cením čestnosť, úprimnosť a vytrvalosť. Veľmi obdivujem ľudí, ktorí idú za stanoveným cieľom s istotou, presvedčivo a vytrvalo. Vytrvalosť v dobrom až do konca.

4. Ktorý človek je pre Vás vzorom?

Niekoľko svätých mi je v mnohých veciach na povzbudenie najmä sv. Alfonz, sv. František a sv. Ignác z Loyoly. V každej oblasti života mi je vzorom Ježiš, žiaľ často cítim, že jeho čnosti a prístup ešte stále veľmi chabo nasledujem a napodobňujem.

5. Ako trávite voľný čas?

Hlavne návštevou rodičov a známych. Z môjho pohľadu (a dúfam, že nie som jediný) sú najdôležitejšie vzťahy. Stále mám pocit, že v tejto dobe sa do dobrých, trvalých a stabilných vzťahov stále málo investuje. Preto sa snažím vo voľnom čase byť so svojimi blízkymi, najmä so svojimi rodičmi. Ale mám aj špecifické záujmy. Rád pracujem s počítačom, hrám na rôzne nástroje a niekedy aj maľujem. Rád si pozriem dobrý film, alebo zájdem na nejaké kultúrne podujatie (žiaľ príležitosti je čoraz menej).

6. Čo je Vaším životným krédom?

Na túto otázku sa mi odpovedá dosť ťažko. Zdá sa mi, že som ešte stále v stave hľadania najsprávnejšieho vyjadrenia toho, čo pokladám za svoje a čisto osobné krédo. Zatiaľ môžem spomenúť len „Zlaté pravidlo“ z Evanjelia: „Čo chceš, aby ti iní robili, rob ty im!“

7. V čom vidíte úlohu moderného kresťana v dnešnom svete a jeho prínos?

Nemyslím, že slovo „moderný“ kresťan má nejakú relevanciu v mojom pohľade na vec. Teraz vysvetlím prečo. V mnohom by sme aj v tejto dobe potrebovali silnejšie naviazať na mnohé tradičné hodnoty. Nemyslím, že v našom poslaní, teda v úlohe kresťana tejto doby sa niečo podstatné zmenilo. Možno riešime iné spoločenské problémy, možno sa stretávame z novými pojmami a situáciami, ale poslanie a úloha nás kresťanov zostáva tá istá, bez zmeny počas celých tisícročí. Neustále sme povinný vytvárať kontrast. Tu myslím, že je našou povinnosťou zastávať pravdu a spravodlivosť a takto svojim postojom dávať najavo, že pravda je len jedna. Pravda sa nedá odhlasovať v parlamente ani zvoliť vo voľbách. Pomýlená väčšina často stojí na strane omylu a zla. Ale to neznamená, že pravda je to, čo odhlasujeme väčšinou hlasov. Musíme vedieť správne kontrastovať vo veciach, ktoré sú iné ako sa na prvý pohľad zdá. Nemôžeme sa v mnohých prípadoch dať na stranu väčšiny len preto, že je to pohodlnejšie a my nechceme na seba upútavať pozornosť. V tom je náš prínos pre túto dobu. Ak neopustíme hodnoty, ktoré sa prezentujú často ako nemoderné, len preto, že sa nám iní posmievajú.

8. Ako hodnotíte spoluprácu a činnosť s farníkmi?

Hodnotenie je vždy veľmi subjektívny akt. Pri tejto otázke predpokladám, že sa odo mňa neočakáva, že budem menovite spomínať osoby, s ktorými veľmi dobre spolupracujem, môžem sa na nich spoľahnúť a môžem sa o nich oprieť. Sú aj takí a je ich vďaka Bohu dosť. Ale rovnako nájdem i takých, ktorí spolupracovať nechcú. Po mnohých prosbách a upozorneniach stále necítim dostatočnú pomoc a spoluprácu zo strany mnohých rodičov. Pri náboženskej výchove a kultivovaní osobnosti ich detí sa často správajú ľahostajne. Stále viac ma bolí, že mnohí mladí a deti prichádzajú síce do kostola, ale zostávajú vonku. A mnohí dospelí i vlastní rodičia si myslia, že je úlohou farára, aby pri každej sv. omši kričal, vadil sa a osobne naháňal a tlačil deti do kostola. V tejto veci, najmä zo strany rodičov, stále necítim pomoc a dostatočnú spoluprácu.

9. Aké plány máte do budúcnosti vo farnosti?

Cítim, že nastáva generačná výmena. Je to poznať najmä u mladých, ktorí sa stretávali na fare a spoločne organizovali rôzne kresťanské podujatia. Toto všetko stagnuje z prirodzených dôvodov. Pre týchto zapálených mladých ľudí sa z roka na rok veľmi menia životné podmienky. Hľadajú miesto v spoločnosti a preto sú momenty, keď sa zdá, že život mladých vo farnosti je v kóme. Preto chcem krok za krokom iniciovať a podporovať spoločenstvá rodín. Zo skúsenosti z iných farností sa ukazuje, že práve spoločenstva rodín dokážu veľa. Sú stabilným prvkom v spoločenskom živote farnosti, iniciujú mnohé podujatia pre deti, či mládež a podobne. Teda mojím plánom do ďalšieho obdobia je podporiť myšlienku a iniciatívu stretnutí kresťanských rodín.

10. Čo by ste chceli zmeniť vo farnosti?

Na túto otázku by chceli odpovedať asi mnohí. Toho, čo je nutné, potrebné a možné zmeniť je naozaj dosť. Som presvedčený, že skutočná zmena začína v našom vnútri. Preto moja odpoveď je: Chcem zmeniť seba. Aby som bol horlivejším, múdrejším, obozretnejším, prístupnejším a milším kňazom. Ak sa mi to podarí, budem spokojnejší. Veď ak vlastným životom nedám najavo, že to čo žijem s Kristom ma napĺňa, teší, robí radostným a milým, tak potom mi nikto neuverí a nikoho nenadchnem, aby aj on chcel myslieť a žiť podobne.

Rozhovor pripravil Juraj Strýček

Vážení čitatelia, pripravili sme pre Vás seriál, v ktorom by sme radi predstavili niektoré osobnosti našej obce. Sme vďační a zaviazaní týmto ľuďom, ktorí celý život pozitívne reprezentujú Svrčinovec na Slovensku aj v zahraničí. Medailón pani Ondrišíkovej a pána Liščáka do tohto čísla pripravil Juraj Strýček.

Viera ONDRIŠÍKOVÁ

Vek: 64 rokov (22.06.1941)
Rodáčka: Svrčinovec
Znamenie: rak
Stav: vdova (manžel Pavol Ondrišík)
Deti: dcéra Milota
Štúdium: Stredná pedagogická škola pre 1 - 5 ročník Tvrdošín, Pedagogická fakulta Martin - ďiaľkove štúdium, kde získala kvalifikáciu z ruského a slovenského jazyka, Pedagogická fakulta v Ostrave - ďiaľkove štúdium - výchovné poradenstvo.
Životná dráha: Pracovala som ako učiteľka v Sihelnom na Orave, na Skalitom-Kudlove, v Korni a vo Svrčinovci.
Najväčší životný úspech: Považujem to, že mojou pedagogickou činnosťou som čiastočne prispela k tomu, aby sa z mnohých žiakov stali dobrí odborníci vo zvolenom odbore, ktorí robia Svrčinovcu dobré meno.
Moja činnosť v krúžku: V posledných rokoch života manžela som mu pomáhala pri práci vo folklórnom krúžku. Po jeho smrti som sa rozhodla, že v tejto činnosti budeme pokračovať. 5 rokov pravidelne pracujeme s deťmi a sporadicky s mladými dievčatami a ženami. Zarmucuje ma, že kým v mestách sa práca vo folklórnych krúžkoch - súboroch sa stáva „hitom", na dedinách, ktoré boli nositeľmi folklóru, nie je táto činnosť populárna a zdá sa mi, že zo strany rodičov nedoceňovaná. Obzvlášť sa to týka chlapcov. Mestské súbory nemajú problém s počtom chlapcov, u nás vo folklóre ostávajú iba chlapci - silnejšie osobnosti, ktoré sa nedajú od tejto činnosti odradiť posmeškami.
Plány do budúcnosti: V ďalších rokoch našej činnosti by sme sa chceli viac venovať výskumu v oblasti zvykoslovia, spevu, tanca a nárečia, preto pozývame niektorých občanov a zisťujeme zvyky pri rôznych sviatkov, obradoch (svadba a pod.). Je to ťažká práca, pomohlo by nám, keby ľudia boli otvorenejší a neostýchali sa zaspomínať si. Zdá sa nám, že na Kysuciach sa vytráca pôvodný folklór (niekedy zachádza do gýčovitosti), chceli by sme ho navrátiť späťne do života.

Štefan LIŠČÁK, Prof., Ing., CSc.

Dátum narodenia: 27.5.1952
Povolanie: vysokoškolský učiteľ
Vzdelanie: základné - ZDŠ Svrčinovec (1958-67)
- stredné - SPŠ dopravná Košice (1967-71), prevádzka automobilovej dopravy
- vysokoškolské - VŠD Žilina, F PEDaS, študijný odbor Prevádzka a ekonomika cestnej a mestskej dopravy (1971-76)
- vedecká výchova - CSc. (PhD), Kandidátska práca vypracovaná a obhájená v r. 1986 na tému: „Súčasné a perspektívne možnosti racionalizácie systému bežných opráv vo verejnej automobilovej doprave". Titul udelený Vedeckou radou F PEDaS dňa 29. 5. 1986.
- Docent menovaný rektorom VŠDS Žilina dňa 20.12.1990 pre odbor: Dopravná technika a technológia. Názov habilitačnej práce „Kritéria pre hodnotenie účinnosti pôsobenia systému údržby na vozidlový park."
- Absolvované špecializované štúdium pedagogiky vysokej školy (1987)
- Absolvované štúdium manažéra kvality a udelené Osvedčenie QM-Sk manažér kvality pre skúšanie (28.4.1995)
- Profesor - menovaný prezidentom SR dňa 12. 6. 2003.

Na slovíčko:
Vaše životné krédo
1/Ži a nechaj žiť. Rodina, vlasť a sloboda v každom smere.
Čo Vás v živote najviac potešilo
2/ Zdravie, úprimné medziľudské vzťahy, život v rodnej obci medzi rodinou a rodákmi.
Čo Vás v živote najviac zarmútilo - zarmucuje
3/ Ľudská hlúposť a obmedzenosť a nedodržiavanie symbolického odkazu našich predkov „Dedičstvo otcov, zachovaj nám Pane".

Profesor Š. Liščák je autorom či spoluautorom stoviek odborných príspevkov, článkov, desiatok monografií, vedeckých štúdií publikovaných doma aj v zahraničí. Je uznávanou osobnosťou, vedeckou autoritou v oblasti dopravy. Uvádzame prehľad jeho odbornej činnosti.

Odborná činnosť:
1/ KONES 2000 - člen medzinárodného vedeckého výboru
2/ KONES 2001 - člen medzinárodného vedeckého výboru
3/ KONES 2002 - člen medzinárodného vedeckého výboru
4/ KONES 2003, 2004, 2005 - člen medzinárodného vedeckého výboru
5/ BEZPEŇOSŤ V CESTNEJ PREMÁVKE - medzinárodná konf. (1996,1998,2000,2002, 2004) - odb. garant
6/ Aplikácia zákonov a vyhlášok v cestnej doprave v roku 1998 - odb. garant seminára
7/ SKÚŠANIE A HOMOLOGIZÁCIA MOTOROVÝCH VOZIDIEL V MEDZINÁRODNÝCH SÚVISLOSTIACH (1997) odb. garant medzinár konf.
8/ DOPRAVA 99 - seminár -odb. garant
9/ MOŽNOSTI VYUŽITIA DOKLADOV T1, T2 a T.C32 PRE DOPRAVCOV , COLNÝCH DEKLARANTOV - SPOLOČNÝ TRANZIT -odb. garant seminára
10/ NOWE MOŽLIWOSCI I METODY DZIALAŇ INNOWACYJNYCH MALYCH I SREDNICH PRZEDSIEBIORSTW W WARUNKACH SPOLECZENSTWA INFORMACYJNEGO. Garant medzinárodnej konferencie (2001 Warszawa).
11/ TECHNICKO - PRÁVNE PODMIENKY PODNIKANIA V CESTNEJ DOPRAVE. - odborný garant seminára, 1992.
12/ ŠKOLENIE VODIČOV MEDZINÁRODNEJ CESTNEJ NÁKLADNEJ DOPRAVY - odb. garant (2000).
13/ ŠKOLENIE VODIČOV MEDZINÁRODNEJ AUTOBUSOVEJ DOPRAVY - odb.garant (2000).
14/ ŠKOLENIE PRE DOPRAVCOV O POSTUPE KRAJSKÉHO ÚRADU A OKRESNÝCH ÚRADOV PRI UPLATŇOVANÍ ZÁKONA NR SR č.506/2002 Z.z. -odb.garant seminára (2002)
15/ NOVÁ LEGISLATÍVA V CESTNEJ DOPRAVE - odb. garant seminára, Nitra 4.-5-9/2002- sprievodná akcia Autosalón Nitra 2002
16/ SEMINÁR K NOVÝM ÚPRAVAM PODMIENOK PODNIKANIA V CESTNEJ DOPRAVE A ICH PROBLEMATIKE V PRAXI, Žilina, 24.4.2003 odborný garant seminára
17/ MOSATT 2005- Moderné technológie bezpečnosti v doprave . Medzinárodná vedecká konf. SDS-SAV , 27.-28.9.2005, Košice - odborný garant.

Spolupráce s praxou:
- Predseda komisie pre odbornú spôsobilosť podnikania v cestnej doprave pre Žilinský a Trenčianský kraj /vymenovaný ministrom dopravy, pôšt a telekomunikácii SR/ od 6.8.1997 doteraz.
- Znalec z odboru cestná doprava menovaný Krajským súdom od roku 1981
- Rektorom VŠDS v Žiline bol 21.11.1988 menovaný gestorom Združeného pracoviska VŠDS Žilina, VÚD Žilina, ÚCHD Bratislava a ČSAD B.Bystrica (do 25.9.1991)
- Držiteľ certifikátu "Certificate of Professional Competence for International Road Freigth Trannsport, udelený Phare,18.2.2000.
- Člen dozornej rady š.p. ČSAD Bratislava (1991 - 1993)
- Člen dozornej rady š.p.SAD St.Ľubovňa (1.3.1993-30.11.1995)
- Člen dozornej rady š.p.SAD St.Ľubovňa (1.3.1993-30.11.1995)
- Člen dozornej rady š.p.NAD Čadca (15.5.1995-15.4.1997)
- Člen dozornej rady š.p.SAD Kráľovský Chlmec (10.8.1995-3.9.98)
- Člen dozornej rady š.p. SAD Bánovce n/B. (3.9.1998-27.1.1999)
- Člen dozornej rady š.p. SAD Kráľovský Chlmec (28.1.1999-2.10.1999)
- Člen dozornej rady š.p. SAD Bratislava (13.9.1999-30.9.2001)
- Člen oponentskej rady Ministerstva hospodárstva SR pre VTP č.98-513-V-03 „Vývoj autobusov pre mestskú, medzimestskú a diaľkovú dopravu" od 2/1998 do 12/2001
- Člen oponentskej rady pre „Záverečnú správu z podnikových skúšok muničného vozidla ZUZANA, VTR/NRP, VTR/NP 058/99/T (1999-2000)
- Vypracovanie „Jednotného kalkulačného vzorca prevádzkovateľov mestskej hromadnej dopravy v SR" (1997)
- Člen Koordinačnej rady pre vedu a výskum MDPT SR (18.10.1996-10/1998)
- Člen Integrovaného dopravného systému v Žiline (plnenie úloh počas mimoriadnej situácie a brannej pohotovosti štátu) - menovaný prednostom Krajského úradu v Žiline s účinnosťou od 1.12.2001.
- Podpredseda predstavenstva Slovenská autobusová doprava Liptovský Mikuláš, akciová spoločnosť, od 7.3.2003. - 28.2.2005.
- Člen DR SAD Lipt. Mikuláš, a.s., od 1.3.2005
- Člen odborovej komisie v štud. odbore 5.2.59 Doprava, od 9.12.2004.

Svrčinovský hájnik

Informácie pre vlastníkov, priateľov lesa a poľovníkov – Téma vydania: podiely na výnosoch zo spoločnej ťažby

Spoločná ťažba sa v zásade uskutočňuje v dvoch prípadoch:

1. Ak dôjde k dohode vlastníkov na úmyselnej rubnej alebo výchovnej ťažbe v rámci ťažbových možností parcely
2. V prípade náhodnej ťažby, keď je nevyhnutné spracovať sústredenú kalamitu

U nás je aktuálny hlavne druhý prípad - spracovanie kalamity. Všetky doteraz vykonané spoločné ťažby boli tohto druhu. Spoločná ťažba, na rozdiel od ťažby individuálnej, kde vlastník ťaží sám v rámci svojho podielu, vyžaduje presný systém deľby výnosu. Výnosom je zisk po zaplatení nákladov na ťažbu a približovanie a po odvedení 25 % do fondu rezervy.

Peniaze alebo drevo

Každá spoločná ťažba môže byť vykonaná len so súhlasom nadpolovičnej väčšiny vlastníkov. Prípravu a podpisy vlastníkov zabezpečuje zárubkár. V tejto fáze je potrebné oznámiť, či máte záujem o drevo - a akej kvality, alebo o peniaze. V obidvoch prípadoch je samozrejme rozhodujúca veľkosť vášho podielu na parcele podľa najnovšieho výpisu z listu vlastníctva.

Mať dedičstvo v poriadku

Často až pri rozrátavaní podielov prichádzame na nedostatky v evidencii držby. Pochopiteľne nie je možné vyplatiť podiel tomu, kto na liste vlastníctva predmetnej parcely nefiguruje. Všetci známi vlastníci však svoje podiely dostanú bez ohľadu na to, či sa o problematiku zaujímajú - sú osobne predvolávaní do kancelárie združenia. Podiely vlastníkov vedených ako neznámi alebo neidentifikovaní ostávajú do konca kalendárneho roka na účte združenia. To vytvára určitý časový priestor na vybavenie alebo osvedčenie dedičstva a dodatočné vyplatenie. Potom skončia v depozite štátnych lesov, a aj tu sa k ním vlastník po vybavení dedičstva môže dostať.

Čím skôr, najneskôr ku koncu roka

Vlastné vyplácanie sa uskutočňuje bez zbytočných odkladov, hneď po nabehnutí tržieb za drevo a úhrade nákladov za ťažbu a približovanie. V prípadoch opakovaných menších ťažieb s nízkym výnosom (čo môže byť pri rozptýlenej kalamite častý jav) je však účelné počkať a ku koncu roka vyplatiť napočítané podiely naraz.

AKTUALITY

Stav účtov združenia k 31. 10. 2005

Účet ZVLaPP	189 859.- Sk
Fond rezervy	47 227.- Sk

Ťažby v období september až november

Realizovali sa dve väčšie spoločné ťažby: na Redichovom zárubku - v Zatkach v objeme cca 100 m3 a na Vojtkovom zárubku v Zatkach u Purašov v objeme cca 200 m3. V oboch prípadoch šlo o spracovanie sústredenej kalamity spôsobenej podkôrnym hmyzom a podpňovkou. Za zmienené obdobie bolo uskutočnených viac ako 50 drobných individuálnych ťažieb prevažne palivového dreva z roztrúsenej kalamity v celkovom objeme približne 200 m3.

Krádeže dreva

Opäť sa objavilo niekoľko nelegálnych ťažieb. Ich riešenie bolo rôzne v závislosti od okolností. Niektoré boli vyriešené zmierom - zaplatením za drevo vrátane pokuty, v ostatných prípadoch boli podané trestné oznámenia. Z ôsmych trestných oznámení podaných v tomto roku bolo zatiaľ doriešené jedno, ostatné sú v riešení - podľa závažnosti na Obvodnom lesnom úrade alebo na Polícii.

Kancelária združenia sídli v kultúrnom dome, úradné hodiny sú každú stredu od 9.00 do 12.00.

POĽOVNÍCTVO

Samostatný revír Svrčinovec

Nové konanie o tvorbe poľovného revíru Svrčinovec je v dohľadne. Ako sme už informovali, bude ho viesť ObLÚ v Ružomberku. Veríme že nezaujato a podľa zákona, z našej strany spravíme všetko preto aby aj s úspešným koncom.

Otvorený list PZ Polom Čadca

Dňa 16. 11. 2005 bol na OcÚ Svrčinovec elektronickou poštou doručený pomerne obsiahly list podpísaný Poľovným združením Polom Čadca. Vzhľadom na jeho rozsah a do istej miery aj obsah, potierajúci snahu nášho združenia o poľovný revír Svrčinovec, ho neuverejňujeme v našej rubrike. Môžete si ho prečítať v kancelárii združenia alebo na obecnom úrade, pre informáciu však prinášame aspoň hlavné tézy.

Pisatelia nesúhlasia s vytvorením revíru Svrčinovec, obviňujú našich splnomocnencov pre poľovníctvo, že chcú vytvoriť revír „len pre seba" a vyjadrujú obavy z toho, že oni - údajní vlastníci na Svrčinovci, nebudú mať kde poľovať. Kritizujú náš postup, ktorého dôsledkom bolo zamedzenie výkonu práva poľovníctva v celom PR Polom, t.j. aj na Rakovej, Staškove a v Čadci. Poukazujú na to, že vytvorenie nového revíru Svrčinovec si pre splnenie minimálnej výmery vyžiada pričlenenie časti katastrálneho územia Čadce.

Stanovisko združenia

Splnomocnenci pre poľovníctvo konajú na základe poverenia výboru ZVLaPP, ako aj na základe individuálnych splnomocnení vlastníkov poľovných pozemkov. Pracujú teda nie pre seba, ale pre tých, čo ich zmocnili. V budúcom revíri Svrčinovec, transformovanom na vlastnícke vzťahy, budú môcť poľovať všetci vlastníci pôdy a ich rodinní príslušníci zo Svrčinovca, vrátane tých, ktorí teraz poľujú v PZ Polom, o čom bol predseda PZ p. Habčák osobne informovaný. Zamedzenie výkonu práva poľovníctva mimo Svrčinovca nás mrzí, je však dôsledkom chybného a nezákonného postupu ObLÚ v Čadci, ktorým hrubo odignoroval zákonné požiadavky nášho združenia. Snahu o presun rozhodovacích právomocí o poľovníctve vo Svrčinovci priamo do obce, do rúk volených zástupcov vlastníkov poľovných pozemkov, považujeme za legitímnu a správnu, a naďalej v nej budeme pokračovať.

Stranu pripravili: **Ing. Ladislav Kulla**, Ing. Ján Kulla, Ing. Peter Beleš

Spoločenská kronika

NARODILI SA

September:

Zachariáš Juriš	01.09.2005	U Kubale
Adam Vojkuvka	10.09.2005	U Cyprichov
Matúš Karpita	29.09.2005	U Okapola

Október:

Kristína Mikulová	06.10.2005	U Vajdíka
Timotej Balajka	12.10.2005	U Juristov
Lucián Švancár	14.10.2005	U Mišov
Peter Zboja	16.10.2005	Zatky
Petra Kullová	17.10.2005	U Vajdíka
Jozef Strýček	28.10.2005	U Vajdíka
Róbert Pištek	29.10.2005	U Katraka

November:

Pavlína Poláčková	04.11.2005	U Skorky
Jozef Kubica	04.11.2005	Závršie-Škradné
Peter Laš	08.11.2005	Pod Grapami

POVEDALI SI ÁNO

September:

Marcela Valková, Čadca a Miroslav Laš, Svrčinovec
Iveta Kupková, Čadca a Richard Sirota, Svrčinovec
Lucia Capková, Dvorianky a Ladislav Cyprich, Svrčinovec
Denisa Cyprichová, Svrčinovec a Libor Malouš, Čadca

Október:

Mgr. Marcela Baroniaková, Svrčinovec a Peter Fonš, Svrčinovec
Mária Kupková, Svrčinovec a Peter Krnáč, Čadca

November:

Katarína Mokryšová, Svrčinovec a Jan Juroszek, Třinec

OPUSTILI NÁS

September:

Vavrinec Kubišta	87 r.	Zatky
Rudolf Laščák	54 r.	Pod Grapami
Jozef Gomola	63 r.	U Kubale
Jozef Samko	50 r.	U Janka
Agnesa Kudelová	54 r.	U Mišov
Ján Hlubina	62 r.	U Hlaváča
Margita Dejová	74 r.	Závršie - Potok

Október:

Júlia Cyprichová	82 r.	U Meščky
Emil Krkoška	69 r.	U Juristov
Eva Čimborová	91 r.	U Skorky

November:

Verona Cyprichová	83 r.	U Švoľka

OKIENKO pre odborníkov – detská lekárka

Radí: MUDr. Jarmila Pribylincová

Ochorenia detí v zimnom období

K najčastejším ochoreniam detí v zimnom období patria ochorenia dýchacích ciest.

Pod pojmom akútne respiračné ochorenie rozumieme postihnutie dýchacieho ústrojenstva, ktoré je vírusového alebo bakteriálneho pôvodu. Prejavuje sa rôznymi príznakmi z postihnutia horných a dolných dýchacích ciest. Medzi najčastejšie sa vyskytujúce akútne respiračné ochorenia patria: nádcha, zápal nosohltanu, zápal hrtanu, zápal priedušnice a priedušiek a zápal pľúc. Chrípku zaradujeme v širšom slova zmysle tiež do tejto skupiny ochorení, aj keď vzhľadom k niektorým svojim špecifickým charakteristikám predstavuje samostatnú skupinu.

Pretože nádcha a nachladenie predstavuje problém najmä u kojencov a malých detí, povieme si ako v rámci možností zmiernime jej príznaky.

Čo je nádcha: ide o vírusové ochorenie nosa a hrdla. Preto najobvyklejším prejavom nádchy je upchatý nos, bolesť hrdla a kašeľ. Začína to upchatým nosom, vďaka ktorému začne dieťa dýchať ústami, takže mu začne vysychať hrdlo a stáva sa bolestivejším a citlivejším. Dôsledkom toho je potom kašeľ. V niektorých prípadoch sprevádza nachladenie zvracanie, dieťa často odmieta potravu a v dôsledku dehydratácie môže trpieť zápchou..

Liečba: vzhľadom k tomu, že ide o vírusové ochorenie neexistuje cielená liečba.

Pretože sa nám nepodarí skrátiť dobu ochorenia, ktoré trvá asi sedem dní, môžeme dieťaťu nemoc aspoň trochu spríjemniť ,aby sa cítilo lepšie. Dôležitý je kľud a odpočinok. Okrem toho je nutné podávať dostatočné množstvo nápojov.

Nápoje: pri nádche a teplotách dochádza k rýchlemu úbytku tekutín. Ideálne je podávanie vody, bylinkových čajov, ovocných štiav a vývarov.

Jedlo: na rozdiel od nápojov, nemusíme deti nútiť do jedla. Väčšina detí totiž stratí chuť do jedla a môžu i schudnúť. Väčším deťom ponúkame polievku, ktorá nasýti i doplní tekutiny.

Nosné kvapky: podávame na uvolnenie nosa ,podávame ich pred jedlom a večer pred spaním.

Sliznicu nosa zvlhčujeme Vincentkou alebo špeciálnymi prípravkami na zvlhčenie sliznice nosa. Vzhľadom k tomu, že malé dieťa až do 4 rokov nedokáže samo vysmrkať nos, je nutné používať odsávačku hlienov, ošetrovať okolie nosa, dostatočne vetrať a zvlhčovať vzduch v miestnosti, kde dieťa spí.

Prevencia: otužovanie a prechádzky na čerstvom vzduchu sú veľmi prospešné. Dôležité je primerane oblečenie skladajúce sa z viacerých vrstiev. Čo sa týka prostredia, vyhýbame sa miestam ,kde sa zhromažďuje veľa ľudí - obchody, hromadná doprava a pod., ktoré bývajú často zdrojom nákazy dieťaťa. V strave zvýšime podávanie ovocia a zeleniny, prípadne podávame vitamín C v tabletách.

Svrčinovský spravodaj – prvé noviny obce Svrčinovec vydáva Mária Ščuryová (041/433 39 31, 0903/527 040) v spolupráci s Obecným úradom Svrčinovec. Zakladajúci šéfredaktor: Pavol Švancár. Redakčný kolektív: Mária Ščuryová, Juraj Strýček, Janka Chovaniaková. **Tieto noviny majú ambíciu informovať o všetkom dôležitom, čo sa v našej obci deje. Budeme radi, ak nám poskytnete námety, témy, ktoré by vás zaujímali.** Redakcia si vyhradzuje právo redakčnej úpravy príspevku. Reg. číslo: RP 49/2004.